

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

fractia temporis: ergo adhuc est contra virtutem studiositatis. Respondeo. Caret debitā circumstantiā, carentiā ortā ab extrinseco, & ex motivo religiosis, concedo; carentiā ortā ab intrinseco & ex motivo studiositatis, nego anteced. & consequent.

2. Objicies secundō. Peccatum commissionis habet distinctam malitiam à peccato omissionis: sed studium, quo causatur omisso Sacri, est peccatum commissionis: ergo. Minor probatur: peccatum, quod opponitur praecepto negativo, est peccatum commissionis: sed studium praeceptum opponitur praecepto negativo non impediendi auditionem Sacri: ergo.

Resp. vel negando, vel gratis dist. maj. peccatum commissionis, in quo Tō commissio formaliter & moraliter accipitur, habet distinctam malitiam, transfat; in quo Tō commissio solum materialiter & physicē sumitur, nego: sed studium est peccatum commissionis Tō commissio solum accipiendo materialiter & physicē concedo; moraliter & formaliter, nego min. & consequentiam. Et ad probationem dist. maj. Peccatum, quod opponitur praecepto negativo formaliter & explicitē tali, concedo; praecepto negativo, quod implicitē includitur in affirmativo, & respicit motivum ejusdem virtutis, nego. Sed studium opponitur praecepto negativo non impediendi auditionem Sacri, ita ut hoc ipsum sit inclusum in affirmativo praecepto audiendi Sacrum, sitque proinde virtualiter affirmativum [nam hoc ipso quod aliquis actus praecepitur, implicitē prohibetur impedimenta ipsius] concedo; ita ut sit explicitē & formaliter tale, nempe ex speciali motivo distincte virtutis, nego minorem & consequentiam.

§. III.

Corollaria.

Colliges ex dictis primō. Per se loquendo, nullam esse obligationem, in confessione exprimendi actum, qui est causa omissionis culpabilis, quia nullum constituit peccatum specie, vel numero distinctum à peccato omissionis: sicuti propter ea neque actus externus nec internus sunt specialiter & distinctē exprimendi. Dixi tamen per se loquendo. Nam per accidentis esse potest obligatio primo: quando actus est ex objecto malus, ut si causa furandi Sacrum omittitur. Se-

cundō: si effectus ad actum, v.g. ad venandum est tantus, ut eius causa sis paratus quamlibet DEI legem transgredi; talis quippe effectus habet specialem repugnantiam cum virtute charitatis. Tertiō: Cum voluntati omittendi aliquod praeceptum, ipsa externa omisso non adsequatur: nam tunc voluntas sēpius omittendi est specialiter exprimenda, eō quod diversitas objecti aliam numero malitiam refundat in voluntatem omittendi, quā reperiatur in ipsa externa omissione. Ita si habuisset voluntatem totā septimanā omittendi Breviarium, & unā tantum die omisisti, debes utramque specialiter exprimere: sicuti qui habuissent propositum totā Quadragesimā comedendi carnes, & tantum primā Septimanā comedisset, propter numericam diversitatem malitiae actū interni & externi deberet utrumque distinctē exprimere. Quarto: Si actus omissioni conjunctus auferat potentiam etiam in posterum implendi praeceptum, propter quam impotentiā actū novam inducit malitiam: ut si nolens restituere rem alienam, illam hoc animo dilapidas: si, ne debeas in longa navigatione orare Breviarium, illud in aquam projicis. Dixi, in posterum; nam actus, qui observantiam praecepti tantum facit impossibilem de præsenti, exinde nullam specialem malitiam contrahit, cū non sit verisimile, quod protali tempore homo sit mutaturus suam voluntarem.

Colliges secundō. Illum, qui cum firma voluntate non audiendi Sacrum somno se daret paulo ante horam duodecimam, quā instat praeceptum illud audiendi, non peccaturum capiendo somnum: quia non est verisimile, intra tam modicum tempus mutare velle suum propositum. Ita Godoyus cum Suarez sc̄ct. 3.

Colliges tertīo. Si quis, obligatus ad restituendū, tuenda aliqua bona, datā operā illa distrahat, ne possit restituere, peccare per illam distractionem, quia reddi se impotentem ad praeceptum actum restitundi.

Colliges quartō. Si quis haberet votum studiendi eo tempore, quo domi non est occupatus, obligari ad studium, quando ex alio fine omittit audire Sacrum & domi remanet: quia supponitur possibilis & honesta actio studii, quæ ex omissione Sacri hic & nunc per accidentis conjuncta non vitiatur.

ARTICULUS II.

Quodnam fiat externum peccatum omissionis.

S U M M A R I A.

1. Externa omisso praecepit est culpabilis, manente potentia defendi ab alio impeditorio.
  2. Non est peccatum posse retractatam voluntatem, quā ponitur impotenta implendi praeceptum.
  3. Est peccatum, si voluntas non sit retractata non obstante impotentia servandi praeceptum.
  4. Authoritas S. D.
  5. Ratio triplex.
  6. Exponitur Clement, si furiosus.
  7. Quomodo omisso in se sit libera & peccaminosa?
- R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

§. I.

Quartur non de internā voluntate omittendi, sed de ipsa omissione externa, quæ est effectus

Bb 2 fectus